

IFMETALL GÖTEBORG

MEDLEMSMAGASIN 2/2023

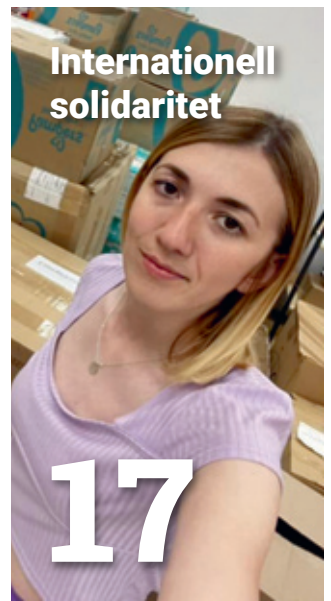
**Facklig folkfest
trots regn och rusk**

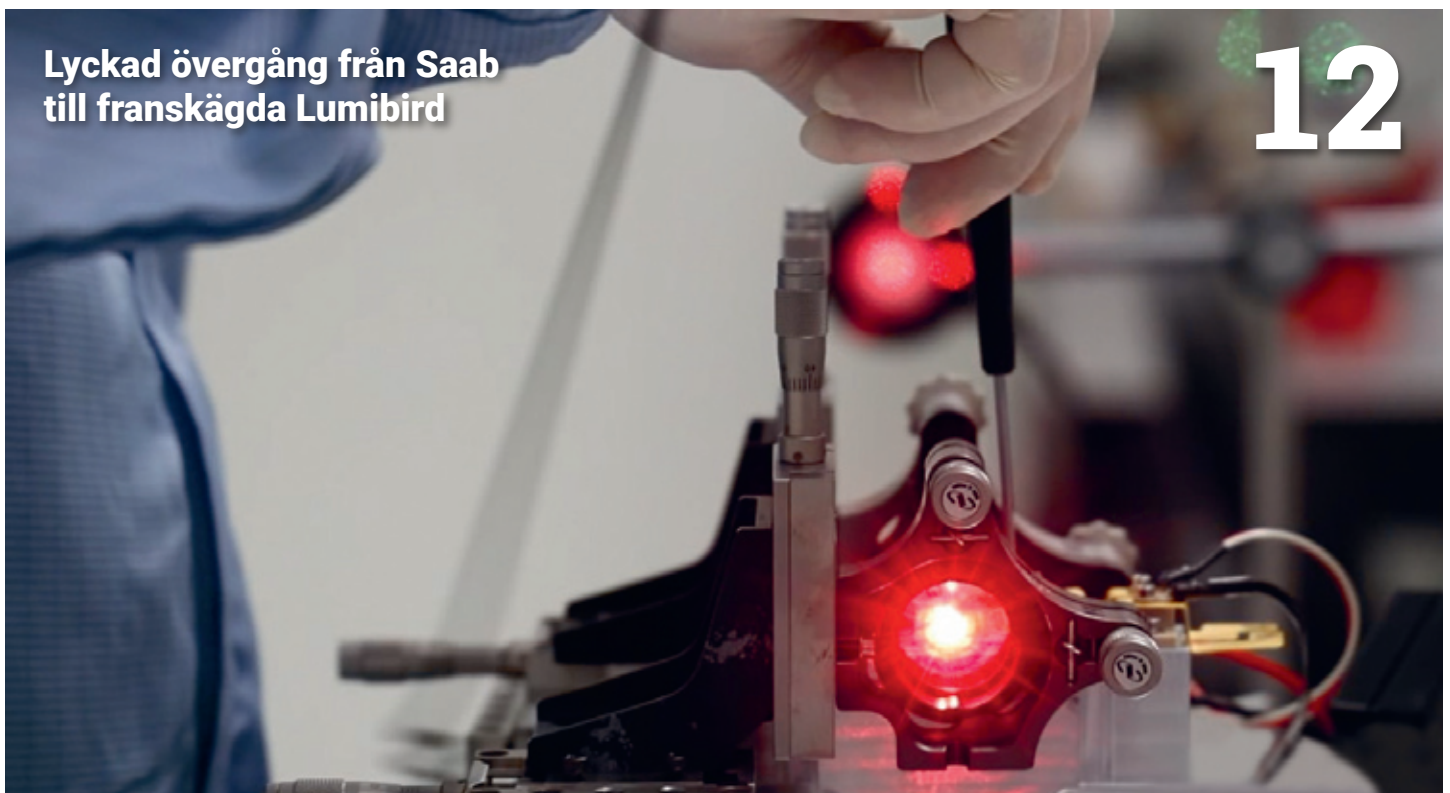
8

16
Bilrollspel ska locka unga till facket

17
Internationell solidaritet

Lyckad övergång från Saab till franskägda Lumibird

12

11

Tuffa klimatkrav gynnar kompetensutvecklingen

UTSTÄLLNING

EN VARVSEPOK
GÅR I GRAVEN

Vackra kryssningsbåtar, tankfartyg på tusentals ton, nydanande arbetsmetoder och innovationer – bedrifterna under varvens långa historia var många. Men som alltid som både varven och storleken på arten fortsatte att växa påbörjades den utveckling

18

Arbetsplatshandläggare

telefonslinga 031-774 32 50

Carina
Edlund
031-774 32 55

Filomena
Fonseca
031-774 32 65

Niclas
Furst
031-774 32 54

Susanne
Karlsson
031-774 32 69

Julie
Forsgren
031-774 32 33

Tarje
Kuivala
031-774 32 58

IFMETALL Göteborg

Adress: IF Metall Göteborg,
Folkets Hus, Olof Palmes plats 1,
413 04 Göteborg
Telefon, växel: 031-774 32 00
E-post: goteborg@ifmetall.se

Avdelnings- styrelsen 2023

Ordförande:

Zarko Djurovic, SKF

1:e vice ordförande:

Ulf Albinsson, AB Volvo

2:e vice ordförande:

Adrian Avdullahu, Volvo Cars

Kassör:

Angelica Teiffel, IF Metall

Sekreterare (adjungerad):

Karl-Henrik Rosberg, IF Metall

Ledamöter:

Marie Stenquist, Volvo Cars

Khuanla Chaldardaem, Elis

Textilservice

Caroline Holmeberg, IDC

Jan Köster, Volvo Cars

Mohamed Aw-Nor, Adient

Ersättare:

Samir Ljusic, Assa Abloy

Tina Hansen, NKC

George Diab, SKF

Lena Thornblad, AB Volvo

Rickard Hellberg, Cramo

Philip Källström, Volvo Truck

Isak Ekblom, Bilia

Ombudsmän

telefonslinga 031-774 32 20

Angelica
Teiffel
031-774 32 52

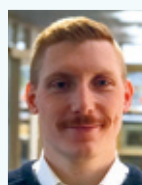
Karl-Henrik
Rosberg
031-774 32 56

Carina
Cajander
031-774 32 62

Dan
Holmström
031-774 32 05

Markus
Hallén
031-774 32 02

Zaklina
Rohman
031-774 32 14

Ombudsmän

telefonslinga 031-774 32 20

Kristofer
Bergman
031-774 32 16

Björn
Ivarsson
031-774 32 13

Paul
Weiss
031-774 32 15

Daniel
Kristoffersson
031-774 32 27

Geurg
Lahdou
031-774 32 45

Roger
Johansson
031-774 32 45

Reception & Gullholmen**Försäkringshandläggare**

Anette
Kristoffersson
031-774 32 53

Richard
Malm
031-774 32 13

Jan
Nilsson
031-774 32 13

Sandra
Christoph
031-774 32 11

Studier

Kommunikatör
Johan Örebäck
070-204 68 98

Ekonomi
Camilla Ekeblad
031-774 32 11

IFMETALL GÖTEBORG
MEDLEMSMAGASIN 2/2023

Ansvarig utgivare: Kristofer Bergman, telefon 031-7743216.
Skrivargrupp: Michael Blohm/Volvo Cars, Daniella Pecanac/Mitsubishi Logisnext,
Peter Tilander/Powerpipe, Lars-Gunnar Therus/Volvo Lastvagnar, Gustaf Engbusk/Volvo
Lastvagnar, Kristofer Bergman/IF Metall, Johan Örebäck/IF Metall.
Omslagsbild: Jesper Hallén. **Grafisk form:** AB Redskapet. **Tryck:** PR-Offset AB, 2023.

Fyra krav genomsyrar allt vi gör

DET KRÄVDES LÅNGA och tuffa förhandlingar, men nu står vi med ett nytt avtal. Ett tvåårigt sådant med 4,1 procent första året och 3,3 under det andra. Det innebär de högsta värdena i årstakt någonsin i industriavtalets historia.

Självklart påverkades förhandlingarna av det speciella världsläget och dess påverkan på ekonomin. Vi lever fortsatt i oroliga tider, men avtalet och resultatet av förhandlingarna skänker ändå hopp om möjliga reallöneökningar under nästa år.

I SKRIVANDE STUND är det bara några dagar sedan årets Första maj-firande. I år marscherade vi fortsatt för IF Metalls fyra krav, en rättvis klimatomställning, en bättre pension, en mänskligare sjukförsäkring och att ingen ska dö av sitt jobb. Dessa fyra krav genomsyrar organisationen i alla led, och finns med i allt vi gör.

Därför var det extra roligt att så många trotsade vädret för att markera att vi är många som kräver att politikerna lyssnar på oss. Under parollen "Vi är framtiden – Lyssna på oss" marscherade IF Metallare över hela landet tillsammans.

Apropå ämnet gemenskap inom IF Metall uppmärksammas i detta nummer särskilt de fantastiska

möjligheter till semester som medlemmar har tillgång till. Det är bara en av alla fördelar man har som medlem i IF Metall!

TIDIGARE I VÅR hölls vårt årsmöte här i avdelningen. Det var ett välbesökt möte där vi glädjande nog fick välkomna tre nya förtroendevalda till styrelsen och efter det första mötet kan man konstatera att det är engagerade personer med fina idéer som kommer förstärka avdelningen.

I samband med mötet klubbades också en plan för hur vi ska bygga organisationen framöver. Den innebär att vi framöver ska få bättre möjligheter att arbeta med vår kärnverksamhet, det vill säga att rekrytera och organisera medlemmar samt erbjuda mer och bättre medlemsvård. Vi har arbetat fram riktlinjerna under en längre period och det ska bli riktigt kul att se allt falla på plats.

Efter en intensiv vår står vi nu inför en sommar med ett satt märke, en ny avdelningsstyrelse och en spännande riktning för vår avdelning. Jag önskar er en riktigt fin sommar!

Zarko Djurovic
Ordförande IF Metall Göteborg

Sällsynt driv för klubb på Easy-Laser

■ De ska ta steget från ett avdelningsombud och ett skyddsombud till att bilda en egen verkstadsklubb.

– Bland medlemmarna på Easy-Laser har vi mött ett fackligt engagemang som är sällsynt stort, säger ombudsman Björn Ivarsson på IF Metall Göteborg.

– De har 14 medlemmar på arbetsplatsen och det var inga problem för dem att få sju som är beredda att engagera sig.

Frågan om vilka som kan vara med i en klubbstyrelse löstes på ett medlemsmöte. De ska få utbildningar och efter det kommer en så kallad interimstyrelse att bildas under hösten/vintern. På ett årsmöte nästa år kan de sedan välja en styrelse med fem ledamöter. Utöver det ska de utse revisor och valberedning.

– Det som hänt på Easy-Laser kan bli en inspiration för andra att ta efter, säger Björn Ivarsson. De har förstått att en egen klubb som förhandlar med företaget är den allra bästa metoden för att få igenom förbättringar på arbetsplatsen.

Folksam levererade rekordåterbäring

■ 13,8 miljoner kronor. Så mycket fick IF Metalls medlemmar dela på i form av återbäring från medlemsförsäkringar i Folksam och den noteringen är ett rekord.

Återbäringen betalades ut med start i april och gick till alla som hade tecknat en eller flera av IF Metalls medlemsförsäkringar. De som hade tecknat andra försäkringar för till exempel bil eller djur fick ännu mera tillbaka.

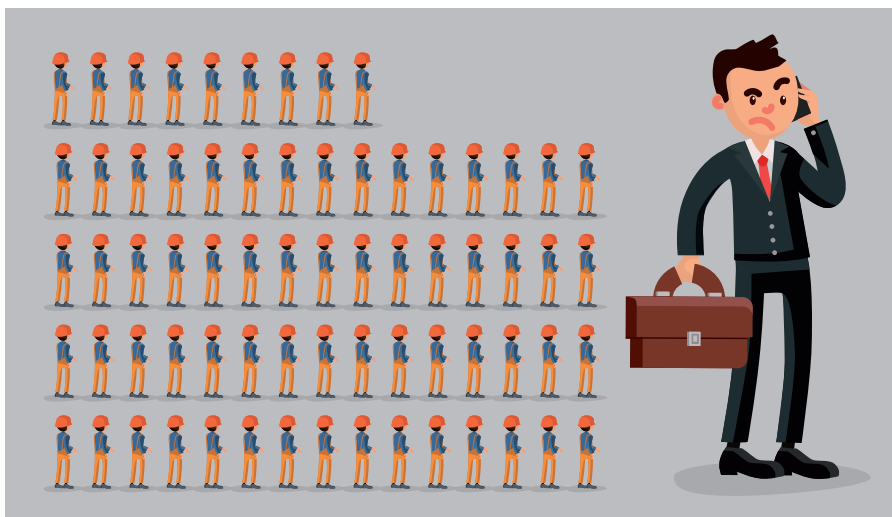
Återbäringen är ett resultat av att Folksam ägs av medlemmarna. Överskott kan därför gå tillbaka till dem på olika sätt.

Svenska skuldbördor bland de högsta i EU

■ I jämförelse med många andra länder har hushållen i Sverige hög skuldsättning. Inom EU är det bara i Luxemburg och Danmark som man har högre lån per invånare

än i Sverige. Att det under många år var lätt att låna pengar till låga räntor, är en av de förklaringar som Statistiska

Centralbyrån lyfter fram i en rapport.

På en vd-lön går det 69 industriarbetare

Gapet mellan snittlönen för en industriarbetare och en vd på ett av landets 50 största företag har aldrig varit så stort som 2021.

Snittlönen för vd:n motsvarar vad 69,3 industriarbetare tjänar tillsammans. Detta framgår av den årliga undersökning av makteliten i Sverige som gjorts av LO varje år ända sedan 1950.

I den allra första mätningen motsvarades genomsnittslönen för en vd i ett svenskt storföretag av 26,1 industriarbetare

löner. 1980 hade skillnaden minskat till sin lägsta siffra någonsin; 9,1 industriarbetarlöner. Men sedan dess har löneutvecklingen för svenska topp-vd:ar varit extrem, konstaterar LO i sin rapport. Allra mest extrem var vd:arnas löneutveckling under pandemiåren 2020 och 2021. Då klev de från en nivå på 60,2 upp till 69,3 industriarbetarlöner.

– Detta hände samtidigt pausade Sveriges arbetare sina lönehöjningar och skattebetalarna finansierade omfattande stödprogram till näringslivet, skriver LO.

Rapporten "Makteliten – skillnaderna eskalerar" finns att ladda hem från LO:s webbplats, lo.se.

Deltid dålig affär för arbetande kvinnor

Kvinnor med arbetaryrken har i genomsnitt lägst faktisk månadslön, bara 23 206 kronor.

Om heltid hade varit norm skulle de ha tjänat nästan 5 100 kronor mer i månaden, vilket motsvarar nästan tre månadslöner på ett helt år, konstaterar LO i en undersökning.

På LO är man kritisk till att när lönestatistik redovisas, så räknas deltidsjobb som regel upp till heltid. När man gör på det viset blir problemen med deltidsjobben osynliga. Bland kvinnor i arbetaryrken är det bara fyra av tio som har fast heltids-

Susanna Gideonsson.

anställning och dessutom är deltidsanställningar vanligast i branscher där lönerna är låga.

– Innan arbetsgivare börjar klaga på arbetskraftsbrist. Se er omkring i ert företag, finns där kvinnor med deltidsanställningar som vill jobba mer? Ofta är det inte ett val att jobba deltid och många vill jobba mer, säger LO:s ordförande Susanna Gideonsson.

▲ IF Metalls avtalssekreterare Veli-Pekka Säikkälä och förbundsordförande Marie Nilsson

Foto: Stefan Jerrevång

Viktig låglönesatsning

Facken inom industrin och arbetsgivarna överens. Ett två-årigt avtal är slutet, något som innebär löneökningar på 4,1 procent första året och 3,3 procent under det andra.

– Tillsammans har vi nått ett starkt resultat. Med detta avtal har vi goda förutsättningar att komma tillbaka till reallöneökningar redan 2024, säger IF Metalls förbundsordförande Marie Nilsson.

Det blev förhandlingar in i det sista. På fredagskvällen den sista mars kallades det till presskonferens och frågan alla ställde sig var om de inblandade parterna kommit

överens eller behövde förlänga det gamla avtalet med en månad. Men tidigt stod det klart, parterna var överens.

– En avtalsrörelse är alltid tuff. Det svåraste denna gång är situationen som många av våra medlemmar drabbas av på grund av hög inflation, säger avtalssekreterare Veli-Pekka Säikkälä.

Magisk gräns spräckt

Förhandlingarna har kantats av rådande ekonomiska läge med hög inflation. Detta har inneburit bland annat att kraven från början var högt ställda. Att löneökningarna landar på över 4 procent innebär exempelvis att en magisk gräns spräcks. Det är det högsta värdet i årstakt som satts under industriavtalets historia.

Avtalet innebär dessutom en låglönesatsning för att gynna de som har det allra tuffast.

Satte märket

– Med tanke på den tuffa ekonomiska situation som många är drabbade av just nu så har detta varit extra viktigt. Det är våra medlemmar med allra lägst lön som har det svårast just nu och då måste vi sätta dem främst, säger Veli-Pekka Säikkälä.

Satsningen innebär att avtalens lägsta löner höjs med 1 350 kronor från 1 april 2023. Den 13 april samlades IF Metalls avtalsråd och klubbade igenom avtalet och satte därmed märket för arbetsmarknadens löneökningar.

Johan Orebäck

Laddade IF Metallare samlades på Järntorget vid årets Första maj-firande. Därefter tågade man traditionsenligt till Götaplatsen för politikertal.

– Det var jättekul att se så många på plats för att visa hur starka vi är tillsammans, säger ombudsmannen Kristofer Bergman som tillsammans med avdelnings ungdomskommité ansvarade för IF Metall Göteborgs firande.

Ropen skallade vid blött Första maj

firandet sker årligen världen över som en hyllning till arbetare och den historiska kamp som krävts för att säkra rättvisa och jämlika arbetsvillkor.

Ursprunget sägs gå tillbaka till 1800-talets USA, när kampen gällde att korta arbetsdagen till åtta timmar under parollen "Åtta timmars arbete, åtta timmars vila och åtta timmar till vad vi vill".

I maj 1886 ägde en storstrejk rum i Chicago med uppskattningsvis 30 000 och 40 000 deltagande arbetare. Ett polisingripande ledde till att en bomb kastades och i det kaos som följde dödades såväl poliser som arbetare.

Driva politisk förändring

Det är oklart om det är till minne av detta som Första maj firas, men dagen har oavsett anammats av arbetarrörelsen internationellt som ett sätt att samla krafter och insatser vid en dag för att få stort genomslag. Initiativet spred sig världen över och i Sverige skedde de första demonstrationerna 1890 över hela Sverige. Sedan 1939 är också dagen en helgdag.

Genom åren har firandet använts för att driva politisk förändring även på nationell nivå och varit en självklar plats att lyfta frågor som förkortade arbetsdagar, bättre arbetsvillkor och sociala rättigheter.

Efter pandemins begränsningar börjar Första maj-firandet vakna till liv igen. På IF Metall Göteborg var det ombudsmannen Kristofer Bergman som ansvarade för det lokala firandet. Han, tillsammans med ungdomskommittén, ordnade ett firande som fokuserade på att göra Första maj till en dag som hela familjen kunde medverka på.

Blött firande

– Det blev ett blött firande, vädret var inte riktigt med oss. Men trots detta var det många på plats vilket var kul att se. Första maj är arbetarrörelsens absolut viktigaste dag, och det är viktigt att värna om firandet.

– Oavsett vilka som sitter i regeringen eller styr kommunerna handlar det om att visa att det finns många som bryr sig om våra frågor, så att politikerna hör och lyssnar, säger Kristofer.

Vi är många

Det är svårt att sätta en exakt siffra på antal deltagare, men Kristofer tror att det var några fler som deltog i år jämfört med 2022. Detta trots ösregnet.

– Traditionsenligt är firandet i Göteborg ett av de största och viktigaste i landet, och en ökning visar att vi är många som vill se klara förbättringar och tydliga besked i arbetsfrågor framöver.

Johan Oreback

Nästan 11 miljoner i Sverige år 2030

■ Sverige befolkning beräknas växa med drygt 400 000 personer till 2030. Med det når det sammanlagda invånarantalet upp till 10,9 miljoner. Statistiska Centralbyrån gör prognoser varje år. Fram till 2030 bedömer man att 300 000 fler kommer att invandra än utvandra och att det föds 100 000 fler än det dör.

Befolkningen beräknas passera 11 miljoner under år 2032 och 12 miljoner år 2054.

Varor för 240 miljarder gick till soptippen

■ Händer det att du e-handlar textilier eller elektronik och skickar tillbaka? I så fall är risken uppenbar att varorna helt enkelt slängs av företaget som tar emot returen. Forskare på Lunds universitet har intervjuat representanter från elva textil- och elektronikföretag. Resultaten visar att det är billigare för dem att slänga nya oanvända produkter än att granska, packa om och lägga ut dem till försäljning igen. Det är framför allt billiga produkter som går den vägen. Dyrare varor kan det löna sig att packa om och sälja igen.

Värdet av de helt nya varor som slängdes bort inom EU förra året var minst ca 240 miljarder kronor. (Källa: Lunds universitet)

Många fler unga får betalanmärkingar

■ Ungdomar och unga vuxna har allt svårare att hålla ordning på sina privatekonomier. Betalningsanmärkningarna mot personer i den gruppen har ökat lavinartat de senaste tre åren, enligt en analys från kreditupplysningsföretaget Creditsafe. Det är framför allt unga i åldern 18–24 år som sticker ut i sammanhanget.

Anmärkningarna kommer främst från obetalda köp som de gjort mot faktura, blancolån (högräntelån utan säkerhet) och mobilräkningar.

– Att redan i tidig ålder dra på sig betalningsanmärkingar innebär en otroligt tuff start i vuxenlivet, säger en analytiker på Creditsafe på deras webbplats.

I ålderskategorierna 18–24, 25–34 och 35–44 år är det betalningsanmärkingar bland män som ökar mest. Anmärkingar är också vanligare bland de som har lägre inkomster.

Vi måste våga ligga i framkant

KLIMATUTMANINGEN den klarar vi tillsammans. Politiken får inte kapitulera och lasta över ansvaret på individen. Vi socialdemokrater vill satsa på en grön omställning och nyindustrialisering. Så skapar vi även framtidens jobb med schyssta villkor.

DETTA KRÄVER att vi ligger i framkant och vågar satsa. Men det ger resultat. Ett exempel är batterifabriken som ska etableras på Hisingen och som beräknas ge tusentals nya jobb. Likadana fabriker etableras även i Mariestad och Skellefteå, två städer som därigenom fått lysande framtidsutsikter. Exemplet är fler på nyindustrialiseringen i den gröna omställningens tecken, såsom det fossilfria stål som SSAB utvecklat. Sverige ligger i framkant i omställningen för att politik och näringsliv gemensamt vågat satsa.

I DENNA OMSTÄLLNING är ökad elproduktion central. Dels för industrins skull, men elektrifieringen är central för hela samhällets omställning. Se till exempel på elbilarna som nu kommer på bred front. I

Västsvetrike beräknas elbehovet fördubblas fram till 2030.

HELA DENNA GRÖNA omställning är nu i fara, framförallt av två anledningar:

1. SD och regeringen gör allt för att slita av sig ledartröjan i den gröna omställningen. Miljöbudgeten sänks med 60 procent de kommande åren. Signalen till företagen är "investera någon annanstans!".

2. För att lösa den snabbt växande efterfrågan på mer el har SD och regeringen bara en lösning som de är överens om – mer kärnkraft om 10–20 år. Detta när det enda sättet att snabbt öka elproduktionen är mer vindkraft. Får vi inte mer vindkraft snabbt så är det inte säkert att Göteborg får någon batterifabrik.

TILLSAMMANS KAN VI genomföra en rättvis klimatomställning som dessutom skapar nya jobb med schyssta villkor, men då måste vi våga ligga i framkant, inte dra i handbromsen som SD och regeringen!

Mattias Jonsson
Riksdagsledamot och ordförande för Socialdemokraterna i Göteborg

Tuffa klimatkrav gynnar kompetensutvecklingen

– Vi vill att våra barnbarn ska kunna leva vidare på den här planeten. Därför är global klimatomställning också en facklig fråga. Men omställningar är inte främmande för oss. Förändringar som automation, digitalisering, lean production och kaizen är vi vana vid, säger Zarko Djurovic.

För Zarko är kopplingen mellan globalt klimat och industriarbete i Göteborg naturlig. Som ordförande för IF Metallklubben på SKF i Göteborg och ordförande i IF Metalls Göteborgsavdelning lever han hela tiden med frågan.

– Det här är en del av vår vardag. Tillverkningen av kullager på SKF påverkar klimatet, konstaterar Zarko.

– Våra medlemmar har koll på produktionen. Att hålla nere energiförbrukning, materialåtgång, kassationer och liknande ingår i jobbet.

Mindre klimatavtryck

– Resultatet blir att SKF:s klimatavtryck minskar och att vi kan möta omvärldens och kundernas allt tuffare klimatkrav. Vi visar också blivande anställda att detta är en attraktiv arbetsplats. Klimathänsyn är en del av vår värdegrund.

SKF:s Göteborgsfabrik är en av koncernens tre miljöcertifierade anläggningar. Här används bara förnybar energi och tack

vare det har man nått målet om nettonollutsläpp av växthusgaser. Dit ska alla SKF:s anläggningar nå.

Koncern- vd:ns prestationsbaserade lön bygger delvis på hur väl företaget klarar att möta målen om minskade koldioxidutsläpp. Miljö och klimat spelar i samma division som ekonomiska resultat.

Ett unikt tillfälle

SKF är ett av många exempel på hur svenska industriföretag tar ledande positioner för att möta klimatomställningen. Det är ett villkor för att vara fortsatt konkurrenskraftiga och säkra framtida affärer.

Ellika Berglund Aas är utredare på IF Metalls förbunds kontor och hon ser ett unikt läge för svensk industri. Här är det praktiska arbetet med omställningen igång. Nyttänkande i form av fossilfritt stål, nya bränslen, storskalig plaståtervinning, batteriproduktion, eldrivna fordon med mera, med mera.

– Många svenska industriföretag agerar snabbt och vinner fördelar. De har tolkat politik i FN, EU och nationella regeringar. Politiska beslut har drivit på och gjort klimathänsyn till en komponent i goda affärer.

Snabbast ut i omställningen är de resursstarka företagen. Inledningsvis är det där som de nya "gröna jobben" skapas; i övergången från gammal till ny teknik och från fossilt till fossilfritt. En bärande del av

processen är att industriarbetarna får uppdatera sin kompetens.

I många medelstora och mindre industriföretag finns i regel inte samma resurser att ställa om och kanske heller inte samma insikt om hur viktig den resan kommer att bli.

– På de arbetsplatserna behöver våra medlemmar och fackliga företrädare vara aktiva och dra igång diskussionen, säger Ellika. Företag som inte hänger på i tid riskerar att bli förlorare och att hamna utanför.

– För våra medlemmar handlar det självklart om att värna jobben.

– Omställningslyftet är ett bra exempel på vad man kan göra. Stöd från staten och EU ger kostnadsfri rådgivning och expertstöd.

Ska vara rättvist

Inom EU finns pengar avsatta för att medlemsländerna under flera år ska klara omställningen på bästa möjliga sätt. Att inga löntagare ska bli lämnade på efterkälken är en del av vad som kallas "Rättvis klimatomställning".

– Målet är att skapa klimatvänliga jobb och schyssta arbetsvillkor för alla, säger Ellika.

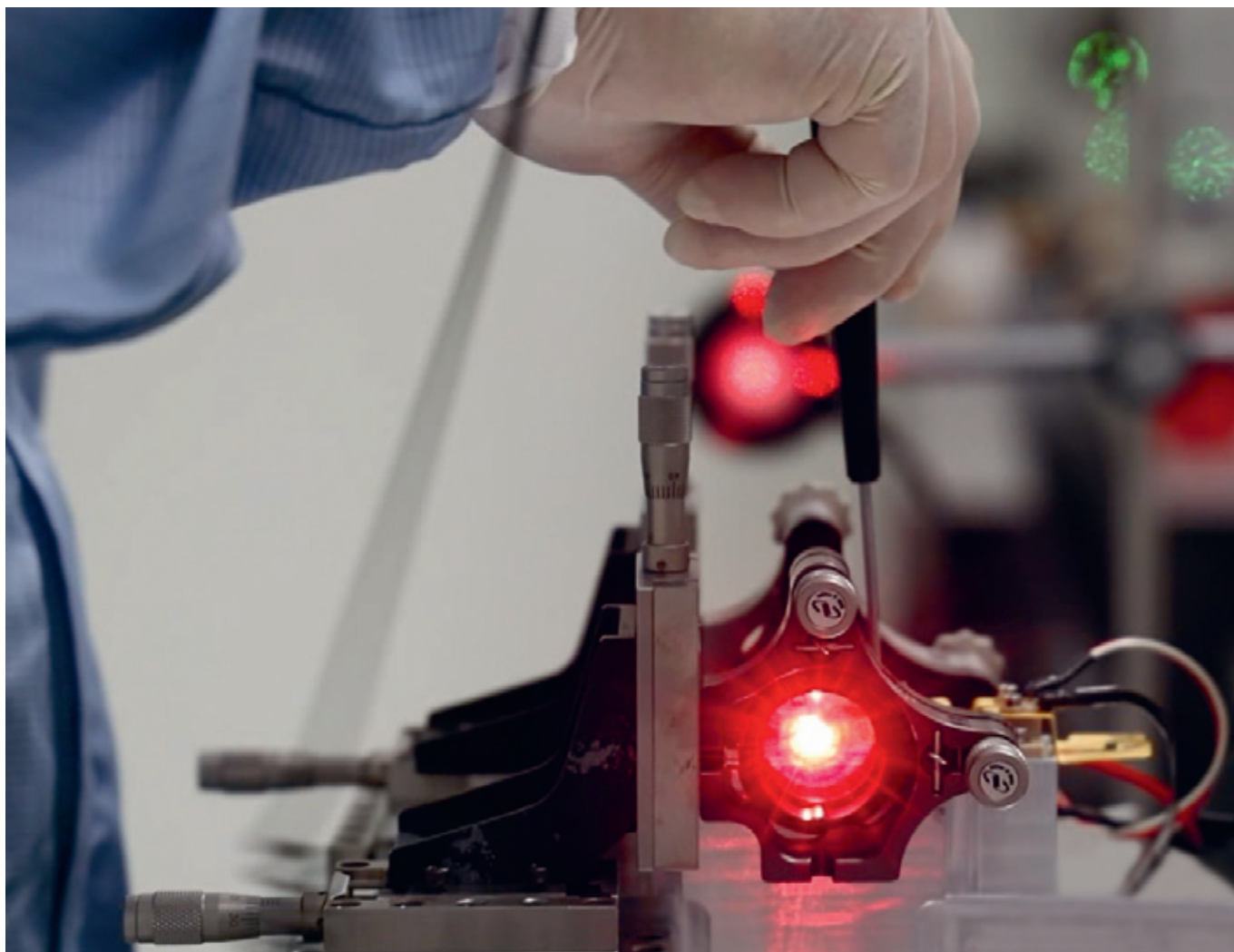
– Nya produkter och tjänster ska ge ännu fler jobb i starka företag som bidrar till att minska de globala utsläppen.

Svenska företag har historiskt sett varit konkurrenskraftiga med omställning och tekniskiften. Deras insatser kan bidra till att trycka tillbaka mindre klimatvänlig teknik och ge fler industrijobb i Sverige.

Ulf Axelsson

Ellika Berglund Aas.

▲ Lumibird Photonics i Kallebäck tillverkar laseravståndsmätare för en mängd olika användningsområden..

Lyckad övergång från Saab till franskägda Lumibird

Från jobb hos Saab till anställningar i globala franskägda Lumibird. Hur fungerar det efter den övergången?

– Bara fint, säger Camilla Andreasson som är ett av IF Metalls tre avdelningsombud på Lumibird Photonics Sweden AB i Kallebäck.

Det var som hand i handske: Saab ville sälja sin laserverksamhet och laserspecialisten Lumibird ville köpa.

När affären var i hamn erbjöds alla som arbetade med laseravståndsmätare på Saab att följa med till jobb hos den nya ägaren. Nästan alla tackade ja. Bland de produktionsanställda valde ett 15-tal Lumibird.

Jobbigt men positivt

Den 31 maj förra året blev affären formellt genomförd. Lumibird tog plats mitt i navet för Göteborgs rymd- och försvarsindustri.

Allt det praktiska med flytten startade, från en byggnad till en annan i Kallebäck.

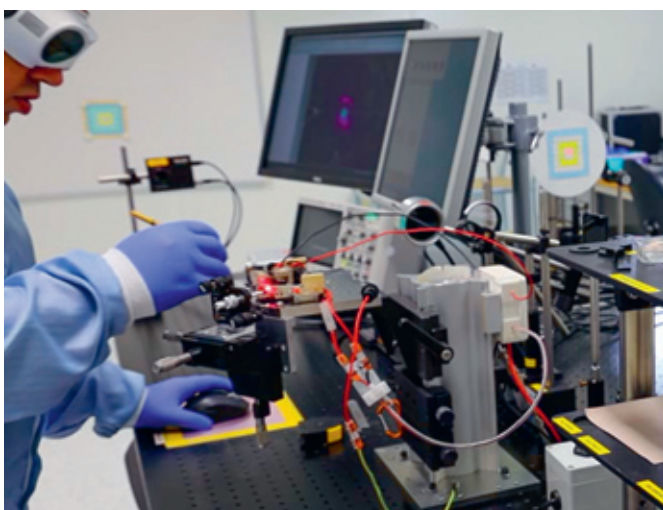
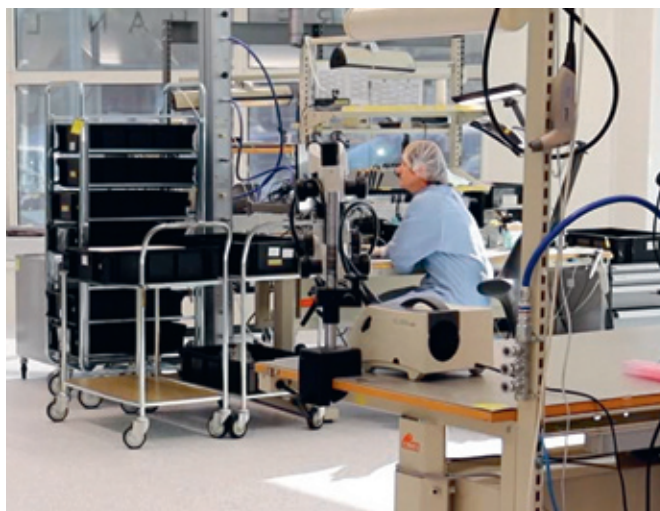
– Det var en ganska jobbig men också positiv övergång, berättar Camilla.

– Vi packade ner allt och vi var med och byggde upp det igen i nya lokalerna, från testbänkar till arbetsplatser för montörer.

Jättebra arbetsplats

Skillnaden mellan nytt och gammalt blev tydlig. I Lumibird är alla mycket mer involverade än på Saab.

– Jag tror de flesta upplever att detta nästan känns som ens eget bolag. Det handlar inte om "vi och dem" utan om "oss"

▲ Produktionen består av montering av mycket små komponenter.

▲ Camilla Andreasson är avdelningsombud för IF Metall på Lumibird.

som ett tillsammans. Alla får vara delaktiga, komma med idéer och påverka besluten.

– Lumibird är en jättebra arbetsplats – ett företag som jag tycker att man ska söka till när jobb bli lediga.

Nya jobb lär tillkomma utöver dagens cirka 50. En ökning med tio procent per år fanns i planerna som företaget aviserade vid köpet.

”Elektronikpill”

Till skillnad från tiden på Saab, hanterar Lumibird själva alla funktioner, från inköp och ankomstkontroller till teknisk utveckling och produktion.

I produktionen är arbetsuppgifterna desamma som före försäljningen. Komponenterna i laseravståndsmätare är mycket små och montörerna utför sina uppgifter vid kontorsarbetsplatser. Mikro-

” För mig som varit med om ganska mycket är det som en dröm att jobba fackligt här.

pelvis stridsvagnar.

I det oroliga säkerhetspolitiska läget, med Rysslands anfallskrig mot Ukraina, har säkerhetsfrågorna i Lumibird blivit tydligare. Företaget har mycket kontakter med Försvarets Materielverk, FMV, som bland annat köper in materiel till det svenska försvaret.

Säkerhetsprövningar

Säkerhetsläget påverkar inte rekryteringarna utöver den vanliga nivån. Alla an-

skop är ett hjälpmedel som de använder ofta.

– ”Elektronikpill”, sammanfattar Camilla.

Används i försvaret

Laseravståndsmätarna har flera användningsområden. De finns bland annat inom försvarsindustrin på militära flygplan, fartyg och på fordon som exempelvis stridsvagnar.

ställda på Lumibird jobbar under det så kallade säkerhetsskyddsavtalet. I rekryteringar ingår alltid säkerhetsprövning för att ”kartlägga om personen kan antas vara lojal mot de intressen som ska skyddas och i övrigt pålitlig ur säkerhetssynpunkt”. (Källa: Säkerhetspolisen).

”Som en dröm”

Camilla Andreasson har flera års erfarenhet av fackligt arbete i klubbstyrelsen på Saab. När hon jämför med Lumibird är skillnaden stor.

– Ledningen här är väldigt samarbetsinriktad. De kallar oss till möten så fort något är på gång och de är väldigt måna om att vi ska tycka till och lämna förslag. Oftast träffar ledningen oss i IF Metall, Unionen och Sveriges Ingenjörer på samma möten.

– För mig som varit med om ganska mycket, är det som en dröm att jobba fackligt här.

Ulf Axelson

Onödigt att försäkra vid köp av elektronik

■ – Vill du teckna en extra försäkring till teven?

Frågan är vanlig när man köper elektronikprodukter som till exempel datorer och mobiltelefoner eller vitvaror som kyl/frys och tvättmaskin. Finansinspektionen har granskat produktförsäkringarna och kommit fram till att behovet av dem är litet och ofta behövs de inte alls. En jämförelse mellan hur mycket kunderna betalar in i försäkringspremier och hur mycket som betalas ut vid skador visar att:

För trasiga teve-apparater får kunderna tillbaka 46 kronor per inbetalad hundralapp och för kyl och frys får de 15 kronor tillbaka, skriver tidningen Råd & Rön.

Således en bra affär för försäkringsbolagen och för butikerna som säljer försäkringarna, men dålig för konsumenterna.

Tredubblat antal elbilar sedan 2020

■ Ökningen av sålda elbilar i Sverige har gått snabbt. 2020 registrerades drygt 28 000 elbilar och 2021 blev de dubbelt så många. Men den riktigt stora ökningen kom förra året med fler än 96 000 registreringar.

En tydlig förändring på marknaden är att strax över hälften av elbilarna köps av privatpersoner – 2020 var det en tredjedel, resten var företagsköp. (Källa: SCB)

Hyrkläder dålig affär för klimat och företag

■ Hyr kläder istället för att shoppa. Det budskapet var stort för några år sedan, men i praktiken fungerar det inte lika bra. I slutet av förra året gick flera svenska hyrklädesföretag i konkurs. Särskilt bra för klimatet är det heller inte alltid att hyra, i alla fall inte när uthyrningen blir beroende av långa transporter eller om hyrkläderna inte transporteras på ett koldioxidneutralt sätt. Bäst är att köpa, behålla och använda så länge plaggen håller. (Källor: Breakit och LUT-universitetet i Finland)

▲ Andelen kvinnor i ledande positioner i fackföreningsrörelsen måste öka.

Kvinnligt ledarskap – en del i IF Metalls arbete för jämställdhet

■ IF Metall är ett feministiskt fackförbund som arbetar aktivt med att stötta och utveckla kvinnor för att de ska få en större plats inom fackföreningsrörelsen. En viktig del av detta arbete är kursen "Kvinnligt ledarskap" som LO-facken anordnar gemensamt för att ge kvinnor möjligheten att utveckla sitt ledarskap och lära sig viktiga kunskaper som man behöver i sin roll som fackligt förtroendevald, så som hur man talar inför grupper, jämlikt bemötande och retorik.

Detta är en viktig del i IF Metalls jämställdhetsarbete för att kunna öka representationen av kvinnor och ge dem kun-

skap för att kunna ta mer ledande positioner i fackföreningsrörelsen. I Göteborg finns det nästan inga kvinnliga klubbordföranden och kvinnor är över lag underrepresenterade, vilket är ett problem när många av våra medlemmar är kvinnor och därmed inte blir representerade.

I år var kursen nästan inställd på grund av för få sökande så om du vill gå den, tveka inte att söka eller rekommendera den till kvinnliga förtroendevalda som du känner så att fler får denna möjlighet att skaffa sig kunskap som de kan använda i sin roll som fackligt förtroendevald.

Gustaf Engbusk

Ny grön Matcirkel för sundare matvanor

■ Ät grönare. Det är klokt både för hälsa och klimat. Hjälpa på vägen ger Livsmedelsverket med sin nya Matcirkel som har blivit grönare än tidigare. På sin webbplats skriver de att "Matcirkeln är ett pedagogiskt verktyg som används för att visa hur man kan äta varierat för att få i sig en bra mix av näringsämnen varje dag". Lösningen är enkel: Är något ur varje grupp i cirkeln – dagligen.

Matcirkeln togs fram redan på 1960-talet. Vid sidan av Matcirkeln finns Tallriksmodellen som visar hur mycket av olika livsmedel man bör äta för att få en bra balans i sina måltider.

Här läggs grunden

Gruff är grundutbildningen som ska ge våra kontakt och skyddsombud kunskap för att klara av sitt uppdrag. Fungerar det?

Vi besöker SKF Klubbsskola vackert belägen vid Säveån i Gamlestan. Just idag är det varmt i skolsalen för solen ligger på. Trots det är det frågvisa och intresserade elever vi möter. Gustaf Engbusk och Martin Adamsson hjälps åt att förklara hur LAS fungerar. Kluriga frågeställningar kommer upp men de båda svarar kunnigt och reder ut begreppen.

Vi träffar tre av deltagarna och frågar hur de upplever kursen. Lär de sig något användbart?

Intressant och lärorikt

– Nu får man grunden, basen för det fackliga arbetet, säger **Torbjörn Ringholm**, kontaktombud från Volvos eget åkeri Assar Haulage. Det är intressant och lärorikt, och man lär sig var man ska söka svar på frågor som kan komma från medlemmar.

Ja så är det, säger **Simon Olander** som är kontaktombud från Cabtrim på Tuve. Plus att man lär sig bakgrunden, rättigheter, historien och varför det är så viktigt med kollektivavtal.

– Jag känner mig redan tryggare i rollen, menar **Karin Johansson**, kontaktombud

▲ Torbjörn Ringholm, Karin Johansson och Simon Olander var tre av deltagarna på grundutbildningen för skyddsombud.

från Basmodul på Tuve. Vid senaste löneredivisionen kunde jag sitta med och göra ett bra jobb. Efter det var det roligt att kunna gå runt bland medlemmarna och förklara och berätta om höjningar av tillägg.

Trygghet genom kunskap

Karin är inte ny på facklig utbildning, det är hennes andra kurs. Den första var Ny i facket.

För de andra två är det första gången

och det har varit en positiv upplevelse, det märks tydligt. Regler om LAS är något som de framhåller och vikten av att nu kunna svara på frågor om anställningsskydd.

Efter detta vill de få ännu mer kunskap och gå på djupet. De vill fortsätta sin utbildning för att kunna hjälpa medlemmarna som valt dem.

Trygghet genom kunskap nämner de alla tre. Kan det bli bättre?

Lars-Gunnar Therus

▲ Martin Adamsson.

Nu vågar man kalla till förhandling

En kurs gör sig inte av sig själv. Det är planering och förberedelser. Lokaler ska bokas, föreläsare bjudas in och material sammanställas. Belöningen för ett bra grundarbete är nöjda elever.

– Det har varit så roligt att se eleverna upptäcka hur allt hänger ihop, säger Martin Adamsson, en av handledarna på "Gruff".

Tillsammans med Emma Martinsson har han satt ihop utbildningen och lagt grunden för den.

– Att se hur historien om facket tagit oss

dit där vi är idag är för många en nyhet. Efter det är det lätt att se hur avtal och lagar vuxit fram och hur viktiga de är för de förtroendevalda, fortsätter Martin.

– En sådan här kurs ger också mod till ombuden att kalla till förhandling. Har man till exempel kommit överens om något på ett dialogmöte så gäller det. Följs inte avtal måste man förhandla. De har fått lära sig att skicka in förhandlingsframställan och så har vi haft förhandlingsspel där de fått träna, avslutar Martin.

– Riktigt bra har det varit, säger Gustaf Engbusk, som gått igenom lagar och avtal med gruppen. Engagerade förtroendevalda som vill kämpa mot orättvisor och nu har vi givit dem verktyg för det.

Lars-Gunnar Therus

▲ Elever från Borås och Göteborg under Bilbygggarveckan på Viskadalens Folkhögskola.

Gymnasieelever i rollspel om facklig organisering

IF Metall Göteborgs ungdomskommitté arrangerade under vecka nio den årliga bilbygggarveckan, även kallad Y-linjen, för skolor med inriktning industri och motor.

Under veckan rollspelade elever hur det är att arbeta ute i fabrik och lära sig fördelarna med facklig verksamhet och vikten av avtal.

Ungdomskommittéerna i Göteborg och Borås samarbetade och arrangerade bilbygggarveckan på Viskadalens Folkhögskola. Andraårselever från gymnasieklasser i avdelningarnas områden var inbjudna för att delta i aktiviteterna.

Dagen inleddes med att deltagarna anlände och bjöds på frukost. Ungdomskommitténs handledare välkomnade deltagarna och gick igenom upplägget. Därefter

delades skolklasserna in i olika "fabriker" för att tävla mot varandra. Varje skolklass hade två utvalda elever som agerade chefer under rollspelet.

Helt utan rättigheter

Eleverna började sedan att tillverka bilar gjorda av papper i en fabrik. Tanken med rollspelet är att det utspelas i mitten av 1800-talet, där arbetarna inledningsvis helt

saknar rättigheter. Under spelets gång organiserar sig därefter eleverna och bildar fack, för att sedan börja förhandla med cheferna och gå ut i konflikt om de inte får igenom sina villkor.

Jämförelse då och nu

Efter lunch avslutades rollspelet och spelet utvärderades. Eleverna samlades och fick en genomgång av handledarna om vad rollspelet gick ut på. Därefter jämfördes arbetarnas arbetssituation i mitten av 1800-talet med hur det ser ut i dag, på arbetsplatser med svenska kollektivavtal.

Efter en intensiv dag med nya kunskaper och insikter skickades eleverna hem med en IF Metall-laddplatta för mobilerna som tack för sitt deltagande.

Peter Tilander

Riskerar sina egna liv för att hjälpa andra

Olof Palme hade en idé under sin tid som partiledare: att skapa en organisation som skulle samordna arbetarrörelsens internationella arbete.

Tyvärr hann han inte att uppleva detta, men LO, SAP och KF genomförde hans idé efter hans död. Organisationen fick bära hans namn som en hyllning till hans internationella arbete och strävan efter internationell rättvisa.

I Palmes anda samlades arbetarrörelsen redan på första dagen av Rysslands invasion av Ukraina, för att arbeta fram en strategi för att hjälpa det ukrainska folket.

Många fackföreningar har bedrivit insamlingar till förmån för de som drabbats av Rysslands anfallskrig. Hittills har arbetarrörelsen samlat ihop över fyra miljoner kronor som har gått till att stödja förtroendevalda på järnvägsfacket i Ukraina, så att de kan ta med sig mat, blöjor, kläder och andra nödvändigheter på tåget och dela ut det till behövande. Ibland sker deras arbete under farliga förhållanden, som i Kherson, som är under ständig rysk artilleribeskjutning. De förtroendevalda riskerar sina egna liv för att hjälpa andra.

Stärka lokalsamhället

Vanligtvis får Palmecentret stöd från Sida för att genomföra sin verksamhet. Sida betalar 90 procent av projektkostnaden, så om Palmecentret får in 10 miljoner ger Sida 90 miljoner till utvecklingsprojekt som man driver tillsammans för att stärka

lokalsamhället och bygga demokrati i andra länder.

Svårare men viktigare

Exempelvis har man startat en ABF-förening i Belarus, där man utbildar personer om demokrati, rättvisa och fackligt arbete. Detta arbete har blivit mycket svårare de senaste åren då allt fler länder har stoppat fria fackföreningar och blivit mer auktoritära, men det är desto viktigare.

Internationell solidaritet är en grundsten för arbetarrörelsen. Vi måste stötta arbetare i andra länder som vill göra samma resa som vi har gjort från ett auktoritärt statarsamhälle utan rättigheter för arbetare till en socialdemokratisk välfärdsstat.

Det är också viktigt att tänka på att om arbetare tillåts att utnyttjas någon annanstans i världen kommer marknaden att flytta produktionen dit det är billigast och vi med rättvisa löner kommer att förlora våra arbeten.

Sänker biståndet

När allt fler länder behöver stöd för att införa demokrati, fackföreningar och mänskliga rättigheter väljer de blåbruna att sänka biståndet, vilket leder till att Palmecentret blir mer beroende av stöd från både arbetarrörelsens organisationer och från enskilda personer. Man kan stötta deras arbete genom att bli månadsgivare eller att swisha ett valfritt belopp till 123 24 060 72. Tillsammans kan vi bygga en bättre framtid!

Gustaf Engbusk

▲ Ivana, till vänster på bilden, leder med hjälp från Olof Palmes internationella center ett fackligt nätverk som distribuerar ut nödhjälp till medlemmar i hela Ukraina.

Att göra livet så anständigt som möjligt

"VI SKA FÖRSÖKA att göra livet så anständigt som möjligt. Det är den enkla grunden i min politiska ideologi. Det är vad politik handlar om." Så sa Olof Palme i en intervju med den brittiske journalisten David Frost 1969. Jag minns när jag som ung hörde detta för första gången. Jag minns att jag blev besviken. Var det allt? Var fanns utopierna, visionerna, de stora drömmarna?

När jag nu lyssnar på orden igen, långt senare i livet, efter att ha fått barn och sett dem börja växa upp, så inser jag den djupa sanningen i hans ord. Inte minst en tid som denna, när priserna går upp, välfärden pressas och klyftorna vidgas. Palme hade rätt: Att ge var och en möjligheten till ett anständigt liv är stort nog.

*

VI SOCIALDEMOKRATER styr nu Göteborg, tillsammans med V och MP. Det är inte lätt när det är ett tufft läge i ekonomin och den SD-styrda regeringen prioriterar skattesänkningar för de rikaste istället för att skydda välfärden. Men det gör det ännu mer angeläget att fokusera på det som verkligen betyder något i vardagen för göteborgarna. Därför sätter vi välfärden först och stoppar högerens dyra marknadsexperiment och utförsäljningar.

Det gäller inte minst stadsbyggandet, som är mitt ansvarsområde. Det får vara slut med högerens ombildningar av hyresrätter, fula skrytbyggen och dyra visioner som aldrig blir av. Vi behöver istället fokusera på att göra det enkla vardagslivet bättre för göteborgarna. Samhällsservicen ska fungera, gator och torg ska vara trygga och trevliga och husen vi bygger ska vara vackra och skänka folket stolthet och glädje, oavsett om vi bygger ny kvartersstad eller nya radhus och villor. Det låter kanske smått för de som gillar vackra visioner och stora ord men det är ju detta politik handlar om i verkligheten: Att göra livet så anständigt som möjligt.

Johannes Hulter (S), kommnalråd Göteborg

ARVEN EFTER VARVEN

I över ett sekel ljud slagen från arbetet på varven som hjärtslag genom Göteborg. Här tillverkades och reparerades fartyg åt hela världen. Idag kan det vara svårt att föreställa sig det virrvarr av kranar, dockor och fartyg som sträckte sig från Lundbyhamnen och hela vägen ut mot Älvsborgsbron. När de stod på sin topp, i slutet av 1960-talet hade de fyra varven Götaverken, Lindholmens varv, Eriksbergs Mekaniska Verkstad och Götaverken Arendal upp mot 15 000 anställda.

Varvsromantik i centrala Göteborg

Under hela 2023 går det att besöka utställningen "Arven efter varven" på Sjöfartsmuseet i Göteborg. Utställningen är en hyllning till stadens varvsindustrier som under flera decennier var en av de stora arbetsgivarna och blandar bilder och porträtt med berättelser från personer som arbetade på varven i olika roller.

itt i de mest ur-göteborgska kvarteren kring Stigbergstorget ligger Sjöfartsmuseet. På en höjd med blick över Göta Älvs mynning möts Masthugget och Majorna nedanför statyn över sjömanshustrun kan den som besöker det nyrenoverade museet få sig en historielektion samt besöka ett underjordiskt akvarie.

En trappa upp finns två utställningar tillägnade livet på eller runt omkring havet. I utställningen "Hav av historier" gestaltas sjöfararens berättelser om livet på fartyg.

Där finns också den tillfälliga utställningen "Arven efter varven". I utställningen får man möta några av de människor som arbetade i den enorma varvsindustri som under sin storhetstid hade runt 15 000 anställda och som på många sätt var det resten av staden byggdes runt omkring.

Dagliga olyckor

Utställningen är skapad av fotografen Lena Öritsland och journalisten Maria Bard som fotograferat och samlat in berättelser om större händelser såväl som mindre vardagsgestaltningar av livet på varven.

Bland annat berättas det om en explosion som

▲ En modell av Gamla Varvet som låg på södra älvstranden nedanför Stigberget där Sjöfartsmuseet ligger i dag

▲ Bengt Tengroth, metallarbetare och socialdemokratisk politiker som blev vice VD på Götaverken.

krävde tio liv, men också om hur dagliga olyckor och osäkra arbetsförhållanden drabbade de som arbetade hårt. En medverkande berättar om hur hon föll sju meter, slog i huvudet så hon fick sys, men var tillbaka på jobbet den efterföljande dagen.

Samverkan med LO och ABF

Arven efter varven är en del av Sjöfartsmuseets utbud under hela 2023, men finns också i form av en bok med samma namn. Utställningen sker i samverkan med LO och ABF med stöd av Arbetarrörelsens kulturfond.

För den som blir sugen finns möjligheten att införskaffa sig ett museikort för 130 kronor. Då kan man besöka Göteborgs stadsmuseum, konstmuseum och Sjöfartsmuseet så många gånger man vill under året.

Johan Örebäck

Medlemsolycksfall – Fritid

Som medlem i IF Metall har du ett olycksfallsskydd som gäller när du är ledig.

Det är faktiskt under vår lediga tid som de flesta olyckor inträffar. Med olycksfallsskada menas en kroppsskada som du drabbas av genom en oförutsedd plötslig yttre händelse. Du får ersättning för direkta följder av en sådan olycksfallsskada, inte för följder som beror på andra kroppsfel.

Detta ingår i din olycksfallsförsäkring:

- **Ersättning direkt** – Behöver du söka vård hos läkare/sjuksköterska/fysioterapeut (sjukgymnast) får du en engångsersättning redan vid första läkarbesöket. Skulle du behöva mer vård efter tolv månader så kan du få ersättning i ytterligare fyra år.
- **Sjukhusvistelser och korttidsboende** – Om du behöver skrivas in på sjukhus eller korttidsboende över natt lämnas ersättning från första dagen i högst 180 dagar.
- **Rehabilitering** – Om skadan gör så du behöver medicinsk rehabilitering utanför den offentliga vården kan du få ersättning

med upp till 1 000 kronor.

- **Kristerapi** – Drabbas du av psykisk ohälsa som en direkt följd av en skada som är ersättningsbar i denna försäkring, kan du få tio behandlingar hos en terapeut eller psykolog som Folksam anvisar. Du kan också få kristerapi efter nära anhörigs död. **Behandlingen ska godkännas av Folksam i förväg.**

- **Medicinsk invaliditet** – Du kan få ersättning för medicinsk invaliditet, tidigast ett år efter det att skadan inträffat.

- **Kroppsskada** – om skadan medför läkarvård och minst åtta dagars akut sjuktid i följd får du också engångsersättning enligt en tabell beroende på vilken kroppsskada det gäller.

- **Akutersättning** – Om olycksfallsskadan leder till läkarvård och minst åtta dagar akut sjuktid i följd lämnas ersättning.

- **Övriga kostnader** – Om du måste behandlas av läkare så kan du få ersättning för nödvändiga och skäliga merkostnader under den akuta sjuktiden.

Du kan få mer information på www.folksam.se.

Daniella Pecanac

Särskilt högriskskydd

Är det troligt att du kommer vara sjuk fler än tio gånger på en tolv månadsperiod? Då kan du slippa karensavdraget efter ditt tionde sjukfall.

Om du riskerar att vara sjuk ofta kan du vara berättigad till särskilt högriskskydd. Det innebär att arbetsgivaren betalar ut sjuklön från första dagen.

Ansök hos Försäkringskassan

Det du behöver göra är att kontakta läkare och få ett läkaruttalande som beskriver varför du kommer vara sjuk ofta. Därefter ansöker du om särskilt högriskskydd hos Försäkringskassan.

Från att din ansökan och ditt läkarutlåtande kommer in till Försäkringskassan tar det normalt 30 dagar att handlägga ditt ärende.

Får du det beviljat från Försäkringskassan lämnar du in beslutet till din chef. Sen anmäler du dig som vanligt hos din arbetsgivare när du blir sjuk och får då sjuklön från första dagen. Tänk på att skyddet

bara gäller tolv månader från första sjukfallfallet, sen får du söka igen till Försäkringskassan om du skulle gå över tio sjukfallfällen under ett år.

Villkor och undantag

Det finns även andra undantag som du kan ha rätt till särskilt högriskskydd:

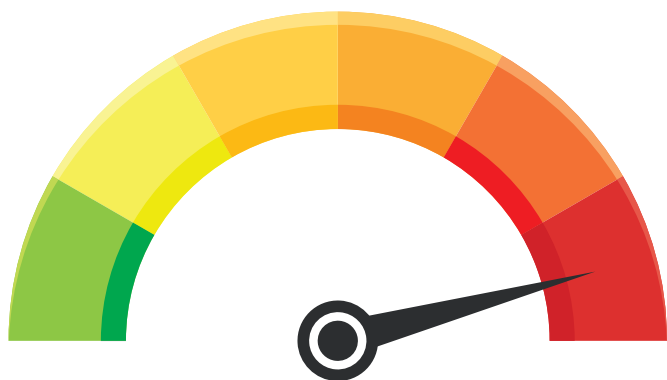
- Du har en anställning och det är troligt att du kommer att vara sjuk länge, det vill säga fler än 28 dagar i följd under en tolv månadersperiod.
- Du har en anställning och har eller har haft rätt till aktivitetsersättning på helt eller deltid under den senaste tolv månadersperioden.
- Du kan behöva vara borta från arbetet för förberedelser och ingrepp i samband med donation av organ eller vävnader.

Du måste också vara försäkrad i Sverige. Du är i regel försäkrad i Sverige om du bor och arbetar här. Om du bor eller arbetar i olika länder kan det finnas undantag, liksom om du nyligen flyttat hit.

Behöver du hjälp kan du alltid vända dig till klubben på din arbetsplats, försäkringsinformatören eller till avdelningen.

Daniella Pecanac

▼ Tabellerna nedan visar procentandelarna med ganska eller mycket stort förtroende. Källa: Förtroendebarmetern 2022.

Förtroendet för (S) slår tidigare rekord

■ Socialdemokraterna slår sitt rekord i förtroende från svenska folket – igen. 2021 var toppnoteringen 43 procent, men för 2022 blev landade den på 44 procent som har ganska eller mycket stort förtroende, enligt den årliga mätningen från Förtroendebarmetern. Samma undersökning visar att förtroendet för regeringen rasat. 48 procent av de tillfrågade anser att Sverige är på fel väg. Det är det högsta tapp som någonsin mätts upp efter ett valår.

Tabellen visar procentandelarna av svenska folket som har ganska eller mycket stort förtroende för riksdagspartierna. Den efterföljande siffran visar förändring mot föregående år.

- Socialdemokraterna (44) (+1)
- Moderaterna (29) (-5)
- Vänsterpartiet (20) (-4)
- Sverigedemokraterna (19) (-3)
- Kristdemokraterna (18) (-2)
- Centerpartiet (17) (-2)
- Miljöpartiet (16) (+3)
- Liberalerna (14) (+4)

Institutionerna vi har störst förtroende för

■ Detta är de fem institutioner i svenska samhället som mötte högst förtroende hos svenska folket 2022:

- Valsystemet i Sverige (78)
- Universitet/högskolor (71)
- Sjukvården (67)
- Polisen (67)
- Domstolarna (64)

Företagen som möts av störst förtroende

■ Fem-i-topplistan över de företag som svenska folket har störst förtroende för:

- Systembolaget (71)
- Ikea (59)
- ICA (49)
- Volvo (47)
- Coop (39)

Försvarsmakten har ökat förtroende

■ Här är de myndigheter och välgörenhetsorganisationer som toppar sin förtroendelista:

- Försvarsmakten (67)
- Skatteverket (65)
- Säpo (65)
- Folkhälsomyndigheten (64)
- Röda korset (58)
- Naturskyddsföreningen (58)

Public Service leder i Mediasverige

■ I täten när det gäller förtroende för svenska medier ser det ut så här:

- Sveriges Radio (66)
- Sveriges Television (62)
- Dagens Nyheter (46)
- Din lokala morgontidning (46)
- Svenska Dagbladet (41)

Så här ansöker du om ersättning från arbetslöshetskassan

1 Anmäl dig hos Arbetsförmedlingen din första arbetslösa vardag på deras hemsida eller genom att besöka dem, detta gäller även dig som avslutat din anställning på egen begäran.

2 Ansök om ersättning på IF Metalls arbetslöshetskassas hemsida www.ifmetall.se/akassan. Registrera dig på Mina sidor med hjälp av e-legitimation (om du saknar e-legitimation kontaktar du din bank) Genom att använda dig av Mina sidor kan du skicka in de flesta uppgifter vi behöver för att kunna ta beslut om din ersättning samt fylla i dina tidrapporter.

3 Anmäl ditt bankkonto
Anmäl vilket konto och vilken bank du vill ha din ersättning utbetald till på www.swedbank.se/kontoregister.

4 Skicka in arbetsgivarintyg.
Det är viktigt att vi får in det så snabbt som möjligt så beställ det helst via arbetsgivarintyg.nu. Vilket innebär att din arbetsgivare fyller i intyget elektroniskt.

5 A-kassan går igenom dina handlingar och kollar om något saknas.

6 Skicka in din tidrapport via Mina sidor, du kan skicka in den när datumen på rapporten passerat. A-kassan kan inte ta beslut i ditt ärende förrän en tidrapport skickats in.

7 A-kassan tar beslut i ditt ärende.
När vi har fått alla intyg som vi behöver och din första tidrapport så kommer du att få ett beslut där det framgår om du är berättigad till ersättning från a-kassan.

8 Ansök om ersättning från inkomstförsäkringen genom att fylla i en blankett för inkomstförsäkring. Du hittar blanketten på folksam.se och på ifmetall.se/inkomstforsakring. Bifoga även a-kassans beslut och det första utbetalningsbeskedet

Om du har frågor är du välkommen att kontakta din handläggare:

Dag 1–7:	Simon Palm	031-774 32 39
Dag 8–16:	Stavros Cocolis	031-774 32 17
Dag 17–23:	Patrik Larsson	031-13 44 25
Dag 24–31:	Anette Johansson	031-13 57 30

Medlemmarna missar tusentals kronor

En miljon fyrahundra tusen medlemmar är en stor skara människor. Det har LO, där IF Metall ingår, tagit fasta på när LO Mervärde förhandlar fram rabatter för medlemmarna. Sänkta priser som de allra flesta tyvärr missar.

LO Mervärde är en medlemsförmån. Det betyder att bara de som är medlemmar i LO, där IF Metall ingår, kan ta del av de förmåner som förhandlats fram. Det finns erbjudande som kan spara dig tusentals kronor.

Kan löna sig rejält

LO Mervärde är förmodligen något som många inte känner till, av medlemskåren är det bara runt tio procent som tagit del av någon rabatt. Vilket är synd, speciellt i dessa dyrtider. Ett besök på LO Mervärdes hemsida kan löna sig rejält. För att råda bot på okunskapen startade LO ett projekt

för att informera medlemmarna. Projektet avslutas nu den första juni.

Vi ringer upp **Daniel Tengwall** som arbetar som mervärdesinformatör.

– Kunskapen om att detta finns är ty-

vär dålig och det vill vi bättra på, inleder han. Vi har under projektets gång märkt en ökande tillströmning till hemsidan och Folksam har fått en sextioprocentig ökning av folk som vill ha rådgivning om sin pension. Så det har haft effekt.

Noga utvalda företag

– Men fler måste ha reda på detta. Det finns så mycket nedsatta priser att komma åt. Femtio företag har tillsammans hundra erbjudande. Alla företag har schyssta villkor och är noga utvalda just för att de sköter allt rätt. Ett enda exempel kan man ta upp, 30 procent på glasögon. Det blir sparade pengar. Det är så viktigt att detta sprids till medlemmarna, avslutar han.

Synd att betala för mycket

Billigare resor, hotell, böcker, glasögon, bildäck, tågbiljetter, färjesesor, kulturevenemang, torkarblad och så vidare, det finns mycket att undersöka. Ta för vana att gå in på LO Mervärdes hemsida. Det är synd att betala för mycket.

Lars-Gunnar Therus

Speltips: Cult of the lamb

■ I detta actionladdade spel från spelutvecklaren Devolver följer man ett lamm vars uppdrag är att skapa en kult och jaga fem biskopar. Biskoparna vill stoppa en profetia som kan uppfyllas av lammfolket, där en ondskefull demon kan komma ur avgrunden och försätta en hel djurbefolkad värld i totalt elände om den uppfylls.

Man tar i detta spel rollen som ett lamm av det folkslag som stod inför utrotning av dessa fem biskopar. Lammet räddas undan döden av demonen från avgrunden och man får i uppgift att tillbe den, bilda en kult samt att släppa den fri som tack för att man lever.

Världen är befolkad av olika djur. En del av dessa lever som slavar åt biskoparna, där man själv får möjligheten att rekrytera dessa till sin kult.

Spellet är ett "hack and slash"-spel där man går igenom uppdragen och försöker ha ihjäl biskoparna, en efter en. Uppdragen är snabba och beroendeframkal-

lande. Under tiden man spelar igenom uppdragen så får man hålla koll på sin kult, mata sina följeslagare och bygga sin bas. Jag har spelat Cult of the

lamb ett tag och kan varmt rekommendera detta spel för de som är för ett actionladdat basbyggarspel.

Peter Tilander

Undvik semesteraskam – hyr en stuga av IF Metall

Snart är det dags för semester, men hur kan man semestra på ett etiskt och hållbart sätt?

Många av svenskars vanliga semesterresmål, som Dubai, Thailand och Turkiet, är problematiska att besöka eftersom dessa länder i större eller mindre utsträckning är auktoritära och odemokratiska.

Genom att besöka dessa länder bidrar vi till att legitimera deras politiska system samtidigt som man fyller på deras statskassa med våra semesterpengar.

Goda alternativ

Som tur är finns det alternativ! Genom att semestra i Sverige, eller andra demokratiska länder, och samtidigt handla från företag med kollektivavtal så behöver man inte gå runt med dåligt samvete. Dessutom

▲ Vad sägs om att resa till Riva del Sole i Toscana?

slår inget att åka och bada längs någon av de fina stränderna på västkusten en solig sommardag.

Från Tärnaby till Lilla Brattön

Det är här medlemskapet i IF Metall kommer in i bilden. Du som medlem har möjlighet att hyra stugor runt om i landet till rabatterat pris. Det finns allt från fjäll-

stugor i Tärnaby till stugor på Gullholmen, där IF Metall Göteborg har fem nyrenoverade stugor. SKF:s verkstadsklubb hyr dessutom ut ett stort antal fina stugor på Lilla Brattön i skärgården utanför Orust. Där hittar du en mysig restaurang och fina badplatser, allt som behövs för en lyckad semester.

Ljuvliga Toscana

Vill man ändå åka utomlands har LO har en semesterby i Italien, Riva del Sole, där man som medlem i ett LO-fack får 20 procent rabatt på sin vistelse. Semesterbyn ligger i anslutning till en vacker strand vid Toscanas kust med möjligheter till dagsutflykter till Pisa och Florens. Det finns med andra ord bra möjligheter till en etisk och rättvis semester!

Gustaf Engbusk

▲ På Gullholmen har IF Metall flera stugor som man kan hyra till bra priser. Fler stugor att hyra på andra platser hittar man i IF Metalls fritidsguide som finns på hemsidan.

Välkommen till Gullholmen

■ På vackra Gullholmen ligger anläggningen Gullholmsbaden. Där äger IF Metall Göteborg fyra stugor, i en fantastisk miljö! Gullholmsbaden är perfekt för dig som vill ha det lilla extra. Stugorna hyrs ut året runt, både veckovis och helger.

Husen är lagom för fem personer. De är moderna och utrustade med el, vatten, kyl/frys, TV, dusch och wc. Allt man kan tänkas behöva för några dagar i lugn och ro.

I anläggningens huvudbygg-

nad finner du en restaurang med en vacker utsikt mot havet. Där erbjuds god mat till humana priser och restaurangen är känd bland annat för sin läckra skal-djursbuffé. Under vinterhalvåret finns även en pub öppen vid olika tillfällen.

Är du intresserad av att hyra en stuga, gå in på avdelningens hemsida www.ifmetall.se/goteborg för att hämta en ansökningsblankett. Eller ring avdelningen, telefon 031-774 32 45 för hjälp och information.

Gig-arbetets vedermödor

■ Om du är intresserad av att uppleva kultur under semestern finns det mycket intressant arbetarhistoria att utforska.

Man kan exempelvis besöka utställningen om varven och lära sig mer om hur det var att vara arbetare i Göteborg under 1900-talets första

hälfte på Sjöfartsmuseet i Göteborg (Läs mer på sidan 20.)

Ett annat intressant besöksmål är Arbetets museum i Norrköping. Där man kan se den prisade utställningen "GIG – Personen bakom appen", som ger besökarna en unik inblick i gig-arbetets våndor och stress.

▲ Bild från den prisbelönta utställningen "Gig – personen bakom appen". Foto: Kevin Chang

B Posttidning

IF Metall Göteborg, Folkets Hus
Olof Palmes plats, 413 04 Göteborg

										OMSLUTER EN MINI-STAT	PLAGG SOM GER STÖD	SPOLA UTAN VATTEN	ROTERAR PÅ VÄG	UNDERMINERA
										KOST-TRÄDAR				
										ODYSSEUS-Ö FLINT-GODS				
										↳		PASTA-ENDE		
												ODELADE		
										KULT-BORD				
SAMBA-NÄSTE			VISTÖS	FÖR-SEGEL										
LÄGGER TID PÅ DETALJER FAST		↳												
KAN KÖCK MED LOCK VID STÖK I KÖK	TAS AV BANAN	LAGAR MED SÄDANA	↓ FINFÖR-DELA	LÄTER VI VÅRA STY-RANDE	↓ VITT OCH RÖTT VATTEN	BYGGDE FRÅN GRUN-DEN	LÄT FÖRSTA HAR VÄGLETT			REST SOM MINNE				
					DE LUK-TAR ILLA KAN VARA SLO				ÄR LIK EN PIK					
UTAN ETT STRÅ			LED MED TRÅD					↳ GER KROPPS-VÄRD FLÖDADE		RULLAS MATTA URBAN DRINK				
ÄR EN SÄR-EGEN FIGUR					HELIG SKEN TA TILL-BAKA				OST-LEDARE HORN-VARNING					
↳			LOCK-MAT	GÅ OCH GO			STORT KARL AXEL-KLÄDE			SJÖNG OM SIN MÅNE				
			BOKORM											
TOPP I KEDJA	DEN LIGGER I FATET GRANNÖ					BEDRÖY-LIG		↳	ÄR EN DEL VAL MÄRKT MAN	SÖKT OSÄ-KERT				
HAR TÖMTEN EN				VÄSEN ELLER VÄSNAS		TID OCH TÄVNING GOJA		KAN MAN FÅ INTYG PÅ HONAN						
FEMTIO I ROM		GÅ NER MÅSTE ALLA IN OCH UT					DRIVA RUNT GER OSS KRAFT		KORTARE HEMUPP-GIFT MÖRSK					
KNAP-PAST I KOJA			ALP-FLÖDE LURING PÅ PLAN					STÄND-PUNKT GLO		UPPSATT INDIAN				
ÄR EJ VÄNTAD	KORT TIDS-RYMD TOMT				KRAVER VAL KOMMER UTFRÅN									
↳			I BITAR ATLANT-FARARE			TATA FOGAR			GER PRAKTIK LITAUEN					
MÅL FÖR DEN SOM TÄNKT STICKA								PUTSAT						
EN TIDIG ÖVERTY-GELSE						RENA BARN-LEKEN		↳		BAK PÅ WIEN-ÅK	SVANTE DREJENSTAM MEDIAKRYSS			